

Libertatea

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU No. 7
TELEFON: 17-17

ZIAR DE INFORMAȚIE ȘI LUPTA SOCIALISTA
FONDATOR: GH. VOȘTINAR

Abonamente: Lunar Lei 4500. Pentru
membrii P.S.D. Lei 4000. Pentru auto-
rități și întreprinderi anual Lei 120.000

Muncitarii și programul B. P. D.

Cea mai apăsată și exploatăată clasă în trecut a fost muncitorimea. Muncitorii n'avea niciun drept, iar patronul toate drepturile, chiar și dreptul de a dispune de viața muncitorului și a familiei sale. I se năzărea ceva patronului, îl puneau pe muncitor în stradă. Era, pe cum vedem, o condamnare la moarte a muncitorului și a familiei lui. Și n'avea de niciun fel sprijin. Conducerea Stațului era în mâna patronului, ca și conducerea uzinei. Doar atât că Stațul îl conducea prin stăpânii săi, plățile și ele destul de mizerabile, ca să satisfacă pofta de putere a stăpânului. Plata muncii era hotărâtă de încomnia stăpânului. Niciun simț de umanitate, de respect față de ființa omenească, față de drepturile ei la viață, nu puteau îmbianzi înșelăciunile de prin căminul stăpânului. Muncitorul nu mai era considerat om, ci o simplă marfă fără suflet pe care o sumperi și o vinzi fără scrupule.

Abia târziu când muncitorimea s'a organizat, a putut smulge, cu multe jertfe, câte o priticică de soarte mai bună și pentru ea. Abia atunci când solidaritatea muncitorească a devenit o amenințare pentru stăpânii lacomi, a început să intervină cu puțină timiditate și Stațul și să aducă unele legiuri, menite să recunoască și „robilor atât de necesari” dreptul la o soartă mai omenească. Aceste legiuri însă n'au pornit din sentimentul de umanitate — s'o spunem deschis — ci din teama de o eventuală răzmeriță a robilor solidarizați. Aceasta a fost politica socială din trecut, cu care se mândreau vechii politicieni, membri ai consiliilor de administrație ale întreprinderilor exploatare. Ei pe nemuncite, numai prezentându-se odată pe an la ședința consiliului de administrație, fără nicio muncă, doar printr-o simplă semnătură încasau sume de milioane. Prove-nite din truda și mizeria muncitorului și a familiei sale.

Acum muncitorimea își are guvernul ei, format, în cea mai mare parte, din oameni ieșiți din mijlocul ei și care au suferit mult pentru cauza ei. Programul B.P.D. prevede ridicarea muncitorului, manuale și intelctuale la rangul, la care îi dă dreptul importanța muncii ei în Stat. Grijă de bunăstarea ei materială, culturală, paza drepturilor ei științifice, iată punctele programului B. P. D.

Babele trecutului să nu mai vină cu vrăji de dragoste înaintea muncitorului. Îi cunoaște ea bine cine sunt ei; cu o mână fac vrăjile în fața noastră, iar cealaltă mână o țin în buzunarul patronilor de ieri. Muncitorimea nu va tează cu trecutul și cu strigoiul lui, ci cu viitorul și cu degrobitorii ei.

Mareșalul Montgomery speră că

Toleranța, bunătatea și omenia vor sta la temelia lumii care se construiește

LONDRA, 19. (Radio). — Eri a avut loc la Guild Hall ceremonia acordării cetățeniei de onoare a Londrei mareșalului Montgomery D. Atlee, primul ministru al Angliei, și mai mulți miniștri au asistat la solemnitate.

Cu acest prilej mareșalul Mont-

gomery a făcut un elogiu soldatului britanic, arătând că înamicii Angliei au subevaluat valoarea soldatului englez, care are un simț puternic de adaptare la realități, un calm proverbial, o bună dispoziție interioară și o încredere nestăvilită în drepta-

tea cauzei pentru care luptă. Fie ca marile principii care l-au călăuzit pe soldatul britanic în luptă, adică toleranța, bunătatea și omenia — a încheiat „Mont” — să stea la baza lumii care se construiește, fiindcă pentru aceste principii a luptat Marea Britanie.

CHESTIUNEA PALESTINEI

Sir Allan Cunningham a plecat la Londra pentru consultări

Deasemenea a plecat și conducătorul sionist, Weizman

LONDRA, 19. (Radio). — Evreii grevă, care a luat sfârșit ieri, în din Palestina au declarat o zi de timp ce d. Haim Weizmann se

îmbarcă într-un avion care îl duce la Londra, unde va avea con-vorbiri cu primul ministru Atlee și ceilalți membri ai guvernului. D. Weizman a lansat înainte de plecare un mesaj poporului evreesc în care arată că justiția va birui până la urmă și că atâtea vreme cât fruntașii evreimii stau în închisoare, consultările cu Marea Britanie, nu pot avea loc. Generalul Sir Allan Cunningham, înalt comisar britanic pentru Palestina, a plecat ieri cu un avion la Londra, pentru a participa la convorbirile care au loc începând de azi.

In Italia

Grevă de o oră împotriva hotărârilor dela Paris

ROMA, 19. — Postul de radio Londra anunță: În industria italiană de ulei a izbucnit greva. Greviștii cer aducerea salariilor la nivelul pre-furior.

Pe de altă parte se anunță că în conformitate cu hotărârea Con-

federajiei Generale a Muncii din Italia, în ziua de 29 Iulie, data începerii conferinței de pace, se va declara grevă generală pe timp de o oră, drept protest împotriva felului cum a fost tratată Italia.

In Austria

Comandamentul britanic predă funcțiunile guvernului civil

VIENA, 19. (Radio). — Autoritățile militare britanice din Austria au început predarea unor funcțiuni exercitate până acum de către trupele de ocupație, guvernului civil austriac, în timp

ce forțele militare britanice sunt reduse progresiv. Sunt exceptate dela predare censura presei și acțiunea de militarizare, care continuă a fi exercitate de către comandamentul militar britanic.

A fost legiferată raționalizarea pâinii în Anglia

LONDRA, 19. — Postul de radio Londra anunță:

S'a respins invalidarea lui Daladier

PARIS, 19. — Postul de radio Londra anunță că adunarea constituantă franceză, a respins, în ședința de azi noapte, cererea de invalidare a mandatului deputat obținut de d. Daladier, fost prim-ministru al Franței.

Camera Comunelor a discutat ieri din nou legea privitoare la raționalizarea consumului de pâine. Debaterile au fost foarte violente, opoziția conservatoare și liberală criticând violent guvernul. Punându-se la vot cererea opoziției de a se retrage legea, propunerea a fost respinsă astfel că legea va intra Duminecă în vigoare.

MOSCOVA, 19. — Postul de radio București anunță că democrații din Statele-Unite au cerut din nou comandamentelor aliate din Austria expedierea de pe teritoriul acestora a fasciștilor streini. E vorba de fasciștii români arestați pe teritoriul austriac și de foștii membri ai armatei lui Vlasoff.

In Franța

Bursa neagră = moarte

PARIS, 19. — Postul de radio Londra anunță: Guvernul francez a decis să prezinte adunării constituante spre votare un proiect de lege prin care să se introducă pedeapsa cu moartea pentru cei care fac operațiuni de bursă neagră.

Informațiuni

CALENDAR SOCIALIST

VINERI, 19 Iulie 1946: A treia olimpiadă muncitorească.

— CARNE SLANINA SI PANZA LA ECONOMATUL FUNCTIONABILOR PUBLICI. La Economatul Functionabilor si Pensionarilor Publici din Arad incepand de Sambata 20 Iulie 1946, se va distribui slanina si carne la preturile maxime. Tocdata incepand de azi se distribuie pe legitimatie panza de calitate buna, 1-5 mtr. de legitimatie la pretul de 25.500 per mtr.

— CONFERINTA. Dl. prof. universitar Eugen Neculce, ministru pensionar, tine in ziua de 20 Iulie 1946, ora 18, in sala mare a primariei o conferinta cu subiectul Morala Stintei.

SPORT

Mac Kenley a stabilit un nou record mondial

NEW YORK. — Alergatorul de culoare Mac Kenley a doborat cea mai buna performanta mondiala pe distanta de 300 yds (274.315 mtr) realizand timpul de 29,8 sec. Vechele record era de 30 sec. el fusese stabilit de Covaci (Ungaria) in 1935.

Cupa Victoria a fost desfiintata

BUCURESTI. — Biroul Federal a tinut o sedinta importanta, in care s'a hotarat ca, Cupa Victoria nu se mai disputa. Jocurile de pana acum in aceasta competitie au fost declarate nule. Campionatul National incepe in toamna anului 1946. Probabil in 2 serii de cate 14 echipe. Din Arad vor participa 2 echipe in aceasta competitie.

Astazi pleaca atletii aradani la Resita

Sambata si Dumineca se va disputa campionatul atletic sindical la Resita la care vor participa si atletii aradani. Deja ITA se vor deplasa: Huber, Bonyhadi Kovacs, Heinrich, Ardelean, Acs, Kapas, Grecsner, Laca, Uscu si Armatchi, iar de la CFR probabil Oprean, Siantu si Lazar vor participa la campiona tele nationale.

S'a amanat matchul de tenis Dermata-Arad

Dupa informatiunile noastre, matchul de tenis intre jucatorii Dermatei din Cluj si combinata aradana (ITA-Hellas), proiectat pentru 23-24 Iulie, se amana la data de 27-28 Iulie 1946. Dermata va juca peste cateva zile la Oradea si nu poate veni decat la sfarsitul saptamanei viitoare. Aradani se pregatesc intens pentru aceasta frumoasa intalnire.

Unde RADAR-ul insusi e nenutincios

Pacea, singura aparare impotriva bombei atomice

— Senzationalele declaratii facute de un savant —

Savantul meu are o statura de sportiv. E frumos si vioiu. Locueste intr-un oras de lemn care este in plina dezvoltare ca si o suburbie care nu in ceteaza sa creasca. Biserica, facuta in serie, este de lemn, cu o mica clopotnita alaturata. Doua tevi perpendiculare de beton ii formeaza crucea.

Acest patrat de baraci se intinde in jurul altei biserici, immense, misterioase amenintatoare. Este uzina-pilot. Uzina in care se incearca astazi spre a creia maine. O uzina fara ferestre, in interiorul careia totul este automat, productie, munca, climatul. O uzina ale carei baterii de coşuri uriaşe se ridica asemenea unor popice albe care arunca foarte sus, tuturor vanturilor cerului sgarile radio-actieve care pot provoca anemia periculoasa si moartea. Adevarate coşuri de crematorii unde s'ar putea arde, incetul cu incetul, toate sdrantele lumii de ieri.

Fiindca stiinta nu poate progresa decat prin echipe si fiindca nimeni nu este asa de tare sa stie totul, mie chiar intr-un sector din domeniul sau, savantul traiesc acolo pe echipe, fiecare avand disciplina sa. Am intrat in cercul lor. Ani deorandul, duzini de savanti cu premiul Nobel au trait acolo si unii mai traiesc si acum, condamnati la munca fortata a descoperirii pentru creiarea lumii viitoare. E anul de cand Fermi se numea „Farmer” iar Niels Bohr evadat in 1943 din Danamarca, se numea „Baker” si pentru intimitate „Unchiul Nack”. Intr-o zi Fermi si Bohr se prezentara la poarta unui cyclotron.

— Cine sunteti? Zise savantul.
— Farmer zis Fermi. Dar Bohr, o clipa neatenat, spuse adevarul sau nume. Alarma fu data. Fasiile celulelor infrarosii inchiseră toate iesirile. Trebui un lung moment pentru restabilirea incalzirilor.

Fiindca cyclotronul astepta, Fermi scurta discutia:

— Dacă numele meu este Farmer, al lui este Baker.
— O. K. zise savantul.

Am pus o ultima intrebare savantului care ma insotea:

— Cunoasteti vreo aparare posibila? Inlaturand ipoteza unei vietii subpamantene, a unei civilizatii de trogloditi si ce vedeti dvoastra in viitorul apropiat care ne-ar putea apara contra „acesteia”. „Aceasta” totdeauna este bomba atomica.

— Vor fi 3 faze in cursa de inarmare atomica. In cea dintai Statele Unite vor ingramadi un mic munte de bombe. Celelalte natii se pregatesc sa

facă la fel. In faza a doua, una sau doua natii vor fi descoperit aceiasi procedeu sau o metoda asamana (oare). In acest moment noi vom fi adunat desule bombe pentru a disruga in mod practic toate marile orase ale lumii si pentru a se bucura inca de o mare siguranta. In faza a treia marile natii stiintifice si tehnice vor avea fiecare oestule bombe spre a se disruga reciproc. Orice atac prin surpriza va deveni imposibil.

(Concluzie in numarul de maine).

Cum se poate trimite corespondenta in Germania

Directiunea Generala PTT publica urmatoarele:

Ca o complectare la ordinul circular Nr. 71356 din 7 Mai 1946 se precizeaza ca pentru Germania se admit numai carti postale ordinare si scrisori ordinare pana la 20 grame.

Cartile postale ilustrate nu se admit, iar plicurile scrisorilor trebuie sa fie dublate si nici, sa poarte diferite desene sau mentiuni, altele decat adresele expeditorilor si destinatarilor, precum si indicatiunile de ordin postal.

Se admite numai corespondenta cu caracter familiar, nu si comercial.

Pe langa cele amintite mai sus, aceasta corespondenta nu se va admite la prezentare decat dacā indeplineste urmatoarele conditii: Numele si adresa expeditorului, numele destinatarului, orasul sau localitatea de destinatie, strada, numarul casei, provincia (afara de aceea pentru Berlin), numarul teritoriului de indrumare, zona de ocupatie (afara de aceea pentru Berlin) si in fine tara de destinatie (Allemagne).

Corespondenta adresata poste restante nu este admisa.

Mica publicitate

MOBILE, covoare, cassă Wehrheim, de vanzare, pret ocazional. „Orient”, str. Bratianu 4.

ACORDEON mare 80 basuri marca italiana si un acordeon mic Honner imperial II, 24 basuri de vanzare. Adresa la ziar.

DE VANZARE cisme offitersii 43, aproape noi; o centura cu diagonala si un chipiu. Adresa la ziar.

CAZAN de fier rachlu de vanzare, cu toate accesoriile si acte. Adresa: Suci Petru, Arad, oborul de cereale.

CUMPARAM bidoane untura si miere. Economatul Meseriasiilor Nr. 1, str. V. Goldis.

DE VANZARE 1500 buc. caramida noua. Lae Barna 32.

Anvelopa

aproape noua de vanzare! Adresa la ziar.

UNIVERSAL TRANSPORT

Alex. S. Gladeanu
B-dul Elisabeta 6. Tel. 24-41
Camionaj, Transporturi si Expediiti

ANGAJAM distribuitori de ziare

cu salariu fix „LIBERTATEA POPORULUI”

SAVOY

Repr. 3, 5, 7 Dum. 11.30

AZI premiera formidabilului film social si democrat „LINCOLN” Repr. PRECIS la orele 3, 5, 7 si 9.

Fabrica „ASTRA” institue un premiu de 1.000.000 de lei

ce se va acorda aceluia ce va da relatii precise care sa ducă la descoperirea furtului de materiale (107,5 kg. cureaa de transmisie, 45 de bucăti piei safian, 10 kgr. piele blanca), ce s'a comis in noaptea de 30 Iunie crt. de la atelierul de tapiterie al Uzi nelor. Directiunea

De toata lumea trebuie vazut! Cel mai bun program al saptamanii la cinematograful „URANIA”. — Program dublu:

CHARLIE CHAPLIN EMIGRANT

si cel mai nou film american: „REGELE CIRCULUI”

Rezervati bilete din timp!

A R O Telefon: 24-45
Repr. 3.30, 5.30, 7.30
La ora 9.30 in gradina.

„CORSO” Tel. 22-64 Samb. si Dum. seara 9.
Repr. 3, 5, 7 si 9. Dum. 11.30 Matineu

ROYAL Telefon 19-33
Repr. 3.30, 5.30, 7.30 si 9.30 in gradina.

Cinema Forum Tel. 20-10 Repr.
Reprezentatii la: 3, 5, 7 si 9.

ATENTIUNE! NUMAI 6 ZILE ATENTIUNE!
De ASTAZI marele eveniment al anului, cu Karady, Javor, Maly
Un blid de linte

AZI o comedie muzicala!
TU VEI FI SOTUL MEU
cu: PAUL JAVOR, IREN AKAI, IULIU KABOS si IULIU CSORTOS.

Târgul de fete de pe „Muntele Găina”

— Un obicei staăvechiu și un prilej de excursie —

În țara Moșilor tradiția ne-a păstrat de veacuri și peste veacuri un prea frumos obicei ce se petrece pe un vârf de munte, de o minunăție pitorească de nedescris.

Este vestitul „Târg de fete de pe muntele Găina”, care anul acesta se ține la 21 Iulie, adică prima Duminică după Sf. Petru, sfânt vechiu.

Farmecul acestui târg, în trecut era prilejul ce-l constituia „târguiala” fetelor, fiindcă feciorii moșilor (în trecutul îndepărat) plecau dela acest târg cusoșii.

Azi, însă, farmecul târgului constă în faptul că e un bun prilej pentru excursie și pstrcere.

În ziua târgului mii de intelectuali, muncitori și țărani, cu o zi înainte pleacă spre munte, încât la ora 3 dimineața când aurora se întrezărește, enorma culme a muntelui este încărcată de lume.

Unii călători, spre munte, sosesc pe vârful lui, încă de Sâmbătă seara, așa că toată noaptea spre Duminică, ziua târgului, muntele pare o flacăra enormă de sutele de focuri ce se întesc și în vălvății ard până dimineața prin păduri și câmpuri.

Iar văile și codrii răsună de chiotele și cântecele pelerinilor.

În dimineața zilei, dacă ești la cota Găina (1600), unde este ridicată troița în memoria lui Avram Iancu, cu ocazia serbării centenarului nașterii acestui Rege al Munților, vezi un răsărit de soare, cum de nicăiri din cuprinsul munților de aici nu poți vedea.

În ziua târgului, lumea își petrece pe acest platou întins, ca în povești. Mai amintim că de aci se formează o multime de grupe de excursioniști, care se îndreaptă și se adâncesc în munți, spre Ghejarul dela Scărișoara, în drum spre care vizitezi comunele Vidra și Avram Iancu,

unde intri să te odihnești în casa unde s'a născut eroul munților și conducătorul revoluției din 1848; valea Arieșilor, etc., apoi alții merg drept spre Abrud, îndreptându-se spre Detunata, muntele minune, cu prisme de bazalt naturale, care par cioplite de mâna omenească, sau spre Podul Grohotului, un munte enorm de stâncă pe sub care apa a săpat un tunel enorm, astfel făcându-și loc de trecere spre Crișul Alb.

Ascensiunea pe munte se poate face prin următoarele puncte:

Pentru cei care pleacă cu trenul dela Arad, ascensiunea se face prin comuna Hălmagiu, deci coboară în gara Hălmagiu Trebuie să sorotească însă, ca cel mai târziu să ajungă la Hălmagiu Sâmbătă 20 Iulie, ora 16, când pleacă ultimul grup spre munte. Tot pentru aceștia e ușoară ascensiunea dela Baia de Criș, de unde pleacă un tren industrial, care urcă până sub poalele muntelui Găina.

Acest tren pleacă, ultimul, tot pe la orele 15—16, Sâmbătă 20 Iulie. Cine nu prinde trenul merge pe jos sau căruțele țărănești până în comuna Bulzești, unde le stă la dispoziție cai, și călare pot urca până în vârful muntelui.

Contestațiile locuitorilor germani din Aradul-Nou, Livada și Mureșel

— ce vor fi judecate de Comisia Județeană în ziua de 22 Iulie a. c.

ARAD — Comisiunea județeană pentru îndrumarea Reformei Agrare a județului Arad, publică următorul tablou despre contestațiile locuitorilor din comuna Aradul Nou, Livada Mureșel care armoasă să fie judecat în ziua de 22 Iulie 1946.

Aradul Nou: Dos. 938—1946 Straub Barbara, Dos. 937—1946 Straub Francisc, Dos. 938—1946 Klejch Francisc și soția, Dos. 939—1946 Hess Martin și soția, Dos. 940—1946 Lengi Antonia și soția, Dos. 941—1946 Küntler Mihaj și soția, Dos. 942—1946 Ușiti Ernestina, Dos. 943—1946 vd. Zimmer Iosif, Dos. 955—1946 Friedrich Simjon, Dos. 957—1946 Schweitzer Francisc, Dos. 954—1946 Sinkelmayer Iosif, Dos. 1660—1946 Dalvaj Pavel, Dos. 1773—1946 Born Petru și soția, Dos. 1792—1946 Hartmann Andei, Dos. 1841—1946 Blédy Boldizsar, Dos. 1861—1946 vd. Jörg Ludovic,

Dos. 1831—1946 st. Albecker Iosif inilor, Dos. 1969—1946 Hans Iosif și soția, Dos. 1970—1946 Hans Ioan, Dos. 1971—1946 Hans Antoniu, Dos. 1872—1946 Dambacehr Matei, Dos. 1973—1946 Ploch Iosif, Dos. 1974—1946 Friedrich Georghe, Dos. 1975—1946 Hermann Antoniu, — Livada: Dos. 180—1946 Hejn Ioan, Dos. 820—1946 Tozan Martin, Dos. 976—1946 Marion Matei, — Mureșel: Dos. 297—1946 Kurzweil Francisc, Dos. 298—1946 Weil Alois, Dos. 299—1946 Pelsch Ludovic, Dos. 409—1946 Fohs Ștefan, Dos. 416—1946 Frinz Rudolf, Dos. 450—1946 Balogh Ioan și soția, Dos. 451—1946 vd. Grims Aniație, Dos. 452—1946 vd. Deng Gaspar, Dos. 453—1946 Philipp Antoniu, Dos. 653—1946 Hans Viceanțe, Dos. 782—1946 Nadermayer Aurelia, Dos. 986—1946 vd. Nagy Danjel, Dos. 1850—1946 Hans Francisc,

Azi vă prezentăm:

Cei ce vin dinspre Oradea—Beiuș, urcă pe sub Vârful Bihor, dinspre Vașcău, pe jos sau călare, iar cei ce vin dinspre Turda—Abrud, urcă prin Vidra—Avram Iancu, pe jos sau călare.

Nu e nevoie de călăuză. Nime să nu se sperie că rătăcește drumul spre munte, deoarece începând de Sâmbătă ora 12, din

toate punctele indicate de noi, se îndreaptă spre munte mii de oameni, până Duminică dimineață.

Deci, se poate atăsa la oricare grup. Apoi Moșii stau atât în Hălmagiu cât și în Baia de Criș, Vidra sau Vașcău cu călușii lor, pentru a-i pune la dispoziția vizitatorilor sau bagejelor acestora.

Pentru fiecare excursionist și în special pentru cluburile sportive, syndicate, grupuri de tineri și tinere, „Târgul de fete de pe muntele Găina” este o atracție și un bun prilej de a leși în plină natură a te recrea. I. B.

ORATORII AU ARĂTAT

Regimul lui Franco nu poate fi dărâmat fără lupta împotriva reacționării interne și internaționale

adunarea F.D.F.R. de ieri la Palatul Cultural

Cu prilejul împlinirii a 10 ani de când Franco a pus stăpânire pe poporul spaniol, pe care l-a supus unui regim de teroare și exploatare, Federația democratică a femeilor din România, filiala Arad, a organizat ieri în Palatul Cultural un mare meeting de protest, în cursul căruia femeile din Arad au arătat că regimul lui Franco nu face altceva decât să periclitaze pacea și să pregătească împreună cu cercurile reacționare internaționale un nou război.

Meetingul a fost deschis de către dna Iulia Popovici, președinta F.D.F.R. org. Arad, care după ce a descris regimul de teroare din Spania lui Franco a arătat că acest ultim dictator nu va putea fi înăbușat fără o luptă susținută împotriva reacționării dela noi din țară.

În numele Apărării Patrioțice, d. Ștefan a făcut un istoric al situației de acum zece ani, când din Pricina s'abiețurii democrațiilor apăsene, în Spania s'a putut instala regimul lui Franco.

D. Demin Aurel, președintele Comisiei locale a înfierat regimul lui Franco în numele muncitorimii sindicalizate și a cerut muncitorimii să lupte împotriva reacționării interne.

A urmat apoi cuvântul d. căp. Dinică măstând printr-o însuflețită cuvântare care a fost aplaudată îndelung că armata democratică română se așară acțiunii femeilor democratice și dacă va fi nevoie armata va alupta cu armele împotriva lui Franco.

În rumele blocului partidelor democratice a vorbit d. Burduoju care a arătat că reacțiunea dela noi se sprijină pe regimul de teroare al lui Franco și că numai prin voșurile care BPD vom putea înfrânge reacțiunea dela noi.

Ca încheiere s'a dat cettre moșuni de protest care va fi trimisă or ganizației Națiunilor Unite.

Programul a fost completat cu recitarea câterva poezii adecvate de către d. Gheorghiu dela teatrul popular și Gh. Cujdan care a recitat din cetera safe.

Un apel pentru cimitirul de eroi „Pomenirea”

La Cimitirul Pomenirea la intrare te întâmpină cele 500 de cruce uniforme, simple, zădărite în șiruri drepte în frunte cu troița Diviziei 1-a, Cavalerie coborâtă din Alunții Tatra unde s'au urcat lupând feciorii noștri și de unde mulți nu s'au mai coborât...

Mulți greu răniți ajung aici la Arad, se sping, în spitale, și se odihnesc în Cimitirul de Eroii „POMENIREA”.

Acest Cimitir acum este refăcut din temelie, cu cruce de stejar trimise de Cultul Eroilor din București iar Primăria Municipiului Arad a suportat cheltuielile cu scrișul numelui Eroilor pe fiecare cruce.

ARLUS

Duminică, 21 Iulie 1946
ARLUS prezintă la ora 9.30
în cinematograful „ARCO” un
film sovietic. Intrarea liberă.

Pomenim aici fi-ne îngăduț — numele Domnului Primar al Municipiului Arad Păineas care a înțeles mai mult decât toți că datorăm fiecare dintre noi Eroilor noștri.

Facem un apel căduros la toți cetățenii orașului cari au mijloace de transport și rog mai ales Sindacatul Unit de transporturi, să aducă fiecare cât și când pot câte un transport de nisip din Mureș depunându-l la marginea Cimitirului lângă Troița, de unde cu soldații îl vom așeza pe alecele d'atrec morminte.

Vin des din toate părțile țării familiile Eroilor și când e timp pioș, Toamna, Iarna și Primăvara e cu neputință să te apropii de morminte.

Să te ușurăm măcar în felul acestă dureră soșilor, a copilașilor și a părinților Eroilor din Cimitirul orașului nostru făcându-ne și datoris totodață.

Protopop Militar P. Tăușșon
Confesorul Garnizoanei Arad

Condamnați pentru sabotaj

Saion Tiberiu bijutier din Arad la 500.000 lei amendă, confiscarea cantității de 10 kgr. zahăr. — Tomka Floare casnică din Arad la 200.000 lei amendă. — Pijan Iosif muncitor și Tolan Ioan măcelar amândoi din Arad-Mureșei, primul la 100.000 lei, iar secundul la 300.000 lei. — Sontervit Ladislau, pictor de firme din Arad la 50.000 lei amendă. — Resu Pavel birjar din Arad la 50.000 lei amendă. — Kasa Matej comerciant din Arad la 50.000 lei amendă, confiscarea a 2 kgr. vin și 1/2 tuică. — Popitz Lazăr birjar din Arad la 300.000 lei amendă. — Ostiu Andrei agricultor din Arad la 100.000 lei amendă, confiscarea cantității de 20 kgr. carne de porc. — Grüner Henric măcelar din Arad la 50.000 lei amendă. — Toba Alexa comerciant ambulat din Arad la 50.000 lei amendă. — Nădăb Dumitru birjar din Arad la 1.000.000 lei amendă. — Merklel Pa vel birjar din Arad la 1 lună închisoare corecțională, 300.000 lei amendă și la confiscarea a 350 kgr. făină.

Viznyczay Ioan, comerciant din Arad, la o lună închisoare corecțională, 100.000 lei amendă, confiscarea alor 2 kgr. zahăr dispune restituirea cantității de 17.500 kg. zahăr Primăriei municipiului Arad, iar suma de 40.000 lei cumpărătorului Dimitrievi I Ioan.

Nagy Mihael tapiter din Arad, la 200.000 lei amendă Pop Nicolae, Schmidt Anton, soția lui Kadinski Eugen, toți comercianți din Arad, la câte 500.000 lei; — Cristea Gheorghe, funcționar public din Arad, Zeedely Stefan cu rator la rest „Dacia”, Leipniker Andrei, curator la „Dacia”, la câte 500.000 lei amendă, confiscarea sumei de 54.000 și a sumei de 62.424, ce s'a consemnat pe seama Comisariatului General al Prejurilor.

Stern Leopold și soția din Arad la câte 500.000 lei amendă. — Zuckler Iosif, comerciant din Arad, Klapp Stefan fotograf din Budapesta, Virag Rozalia croitoreasă Arad la câte 1.000.000 lei amendă dispun confiscarea cantității de 17 kgr. zahăr. — Selca Cornel plugar din Arad la 100.000 lei amendă, confiscarea cantității de 100 kgr. sare. — Tamas Iuliu măcelar din Arad la 1.000.000 lei amendă.

Inaugurarea festivă a coloniei de vară a ucenicilor la băile Moneasa

In ziua de 7 Iulie a avut loc la băile Moneasa deschiderea coloniei de vară pentru ucenice de sub conducerea dsoarei Livia Halajai, directoră a căminului de ucenice din Arad.

Inaugurarea deschiderii acestui locaș de odihnă s'a făcut printr'un program care a cuprins discursuri și dansuri naționale la care au participat un numeros public din comuna Moneasa și împrejurimi.

La încheierea programului dsoara directoră Halajai în cuvinte alese

Ultima oră

Organizații pro-fasciste ungare își continuă activitatea

MOSCOVA, 19 (Radio). — Numeroase ziare democratice din Budapesta au cerut guvernului să dizolve organizațiile profasciste care până în prezent activează

fără nici o restricție în Ungaria. Ziarul „Szabad Nép” scrie că organizațiile „Kalo”, „Cerchez” și „Organizația Catolică” își continuă activitatea lor profascistă.

Ziarul „Szabad Szo” cere ministrului afacerilor interne să ordone dizolvarea acestor asociațiuni.

Evreii fug din Polonia și se refugiază în Cehoslovacia

PRAGA, 19 (Radio). — Un număr de 900 de evrei polonezi

au trecut Marji frontiera cehă, în căutarea lagărelor UNRRA din

zona nord-americană de ocupație germană, a declarat d. Izrael G. Jacobson, conducătorul serviciilor americane de ajutorare.

Manifestații la Belgrad contra lui Franco

BELGRAD, 19. — Postul de radio București anunță că în cursul zilei de ieri au avut loc la Belgrad mari manifestații împotriva regimului Franco din Spania. Manifestațiile

au fost organizate conform apelului adresat de Federația Internațională a Sindicatului lansată în urma sedinței dela Moscova a comitetului executiv. Presa iugoslavă s'a ocupat pe larg de situația Spaniei.

Se crede că acest număr va s-junge la 20.000 până la sfârșitul lunii, a adăugat el.

Se declară că unii refugiați au arătat că peste 100 evrei au fost asasinați în Polonia, în ultimele 10 zile și că evreii nu mai pot trăi în această țară.

După cum arată d. Jacobson, refugiații trec frontiera prin diverse puncte pe jos și pătrund în zonele sovietică și nord-americană în Germania. Ei tuc fără bagaje, ci doar cu câteva haine.

Oficiul de repatriere al guvernului ceh a pus la dispoziție centre de urgență și rații alimentare, pe care organizația UNRRA a promis să le înlocuiască în momentul când va proceda la distribuția de alimente și îmbrăcăminte.

Se mai arată că refugiații au declarat că sunt peste 150.000 de evrei în Polonia pe care îi așteaptă aceeași soartă

Un țigan cu două nume - probabil amândouă fictive

ARAD. — De când s'a descoperit știința dactiloscopiei, organele poliției nești din lumea întreagă descoperă mai ușor pe autorii furturilor și crime lor. Chiar zilele acestea s'a scris în ziare că în conformitate cu datele dactiloscopiei, în America au fost identificați doi criminali care au comis numeroase crime la Washington.

În acest domeniu s'a înregistrat la Arad un interesant caz și anume al unui țigan care s'a folosit de numele Adalbert Boț, originar din Cehoslovacia, fiind condamnat de mai multe ori pentru furturi și alte infracțiuni. Acest individ, acum câteva luni, a fost capturat de poliția din Arad și intrucât nu s'a găsit asupra lui niciun act, cum de obicei se întâmplă cea mai mare parte a țiganilor, s'a gândit să se „auto-boteze” pentru a scăpa de urmărirea pentru furturile comise în Arad. El s'a prezentat drept Coloman Virag, originar din Timișoara, arătând că nu a fost condamnat pentru nici o faptă infamantă. Sub acest nume a fost trimis parchetului. La parchet a fost trimis biroului cazierului unde i s'au luat impresiile dactilografice, dar la

studierea acestora, șeful biroului d. Gh. Balta, a constatat că are de aface cu Adalbert Boț, cunoscut raulăcător recidivist, care suferise mai multe condamnări atât la Arad cât și la Timișoara.

Hoțul susține mai departe că nu are nimic comun cu Adalbert Boț și că el este Coloman Virag și că nu a comis vreo faptă infamantă.

După cum am arătat mai sus, țiganul au obiceiul să-și dea nume fictive, după împrejurări, ca să evite dovedirea acuzei asupra lor și ca să nu s'igureze ca recidiviști.

Chestiunea lui Boț zis Virag este interesantă prin aceea că până în prezent nu s'a putut constata care nume îi aparține în realitate și probabil ambele nume sunt fictive, astfel că Parchetul va avea o însărcinare grea de a face lumină în această chestiune de carece țiganii nu sunt înregistrați în mare parte nici în dosarele oficiului de stare civilă.

MAINE NU E SĂRBĂTOARE LEGALĂ

BUUREȘTI, 19. — Postul de radio București anunță:

Ministerul muncii face cunoscut că mâine, Sâmbătă 20 Iulie, s'ar sărbătorească Sf. Ilije, nu este sărbătorească legală. Prin urmare între primăriile industriale și comerciale vor lucra după orarul normal. Magazinele vor fi deschise.

Pățania unui învățător din comuna Zimbru

ARAD. — Miercuri a venit în Arad învățătorul Crăciun Dan din com. Zimbru pentru a lua niște cumpărături. După ce s'a aprovizionat cu stăfe, pânzetur și altele s'a urcat în birja nr. 160, birjar fiind Iosif Nicolici. În birja se mai afla și prietenul birjarului, Vjorel Hățău. La un moment dat, învățătorul i-a înmănat pe cei doi la o cărciumă, unde fiecare s'a cinstit cu câte un spirit. Apoi au plecat din nou oprindu-se la o nouă cărciumă și așa mai departe până ce toți trei s'au alăturat.

Bineînțeles că sub puterea vinului au început apoi să se ciorovăiască

și chiar să se certe deabinelea. Învățătorul a cerut să fie conluz la Chestură și să-l aștepte până când se reîntoarce. Birjarul nu s'a mai așteptat pasagerul și a plecat cu pachetul de stofe, pânzetur și celelalte.

Dan a reclamat poliției toate acestea și a acuzat pe birjar că a furat lucrurile. Birjarul, răsgândindu-se mai târziu, s'a prezentat personal la Chestură și a predat pachetele. Tatălui s'a întocmit proces verbal asupra acestui caz, iar birjarul împreună cu prietenul său, după terminarea cercetărilor au fost înaintați parchetului, care după audierea lor i-a pus pe ambii în libertate.